

het oog op de uitbreiding der geslachtsziekten wenschte zij ten behoeve van minvermogene lijdens salvarsaan kosteloos ter beschikking der geneesheeren te stellen. Dat wil zeggen, zonder verdere moeite voor de leden der Fédération Médicale Belge, doch de duizend artsen, die geen lid zijn van deze „Franskiljonsche” vereeniging, krijgen het middel slechts „op gunstig advies van de provinciale geneeskundige commissie en den rijksgezondheids-opziener”.

Zoo wordt een groot gedeelte van den geneeskundigen stand „van wetswege en bij koningswoord” — gelijk GEZELLE zong — openlijk als minder goed betrouwbaar voorgesteld; het raadplegen van deze ontferden brengt voor de zieken moeilijkheden mede, die men niet ondervindt, als men bij leden van de Fédération gaat. De gevolgen zijn duidelijk: schade voor de Vlaamschgezinde artsen en voor de volksgezondheid.

Hoe zullen zij ooit bij elkaar komen, die toch bij elkaar behooren, terwille van hun belang zoowel als van dat der bevolking!

PINKHOF.

INGEZONDEN.

WETSONTWERP ZIEKENVERZORGING.

I.

De vraag, gesteld door CORN. A. VERBEEK, aan het eind van zijn ingezonden stuk in het *Tijdschrift* van 11 Sept. j.l., is gemakkelijk te beantwoorden. Dezelfde vraag is bij herhaling gedaan op vergaderingen, waar ik als bestuurslid der C. O. aanwezig was, en waar moeilijkheden moesten worden overwonnen bij het oprichten of reorganiseeren van ziekenfondsen. Mijn advies heeft dan geluid: „Open de mogelijkheid om, tegen matige vergoeding, bij het bestuur van het ziekenfonds, kaarten beschikbaar te stellen voor extra- en nacht-visites”. In verscheidene reglementen komt dan ook een bepaling voor van dezen inhoud: „Het bestuur is *bevoegd* op door hem te bepalen voorwaarden, kaarten verkrijgbaar te stellen voor extra- en nacht visites”. Op de kaarten worden de voorwaarden vermeld. Alleen het bestaan van dusdanige bepalingen werkt gewoonlijk reeds voldoende als voorbehoedmiddel. De geneesheer kan in voorkomende gevallen desgewenscht met gepaste klem op het bestaan van die bepaling wijzen of tegenover de verzekerden of tegenover het fondsbestuur. Tact van den geneesheer maakt toepassing van de bepaling gewoonlijk onnoodig.

Geeft men om bepaalde redenen de voorkeur er aan, dan kan de bepaling imperatief worden gesteld. De uitvoering is eenvoudig. Ieder verzekerde kan verplicht worden eenige kaarten te hebben; heeft hij er geen, dan kan hij wel van een verzekerde in de buurt overnemen. Voor een extra-bezoek geeft hij een kaart af aan den dokter en voor een nachtvisite bijv. twee; deze kaarten worden bij het fondsbestuur (administrateur) ingeleverd en door dezen aan den geneesheer vergoed. Noodig inroepen van hulp *kan* door die regeling worden belemmerd en daarom gevoel ik het meest ervoor, alleen de mogelijkheid, dus de *bevoegdheid* van het bestuur, in het reglement op te nemen.

Arnhem, 11 September 1920.

J. D. HEFFING.

II.

Volgens VAN BRUGGEN mogen zoowel huisartsen als specialisten tevreden zijn met dit wetsontwerp. Voor de eersten wil ik het gaarne gelooven, maar als specialist ben ik het allesbehalve. Mijn bezwaren gelden hoofdzakelijk de honoreering per verrichting, die ik uit den boeze acht en wel: 1°. omdat zij omgekeerd evenredig is met een goede en snelle behandeling; 2°. omdat zij immoreel is, daar zij den arts, die toch ook maar een gewoon mensch is, in de verleiding brengt, meer verrichtingen te doen, dan noodig zijn, en waartoe hij dikwijls gedwongen zal zijn, om in zijn bestaan

te voorzien; en 3°. van wege den administratieven omslag. Vooral de oogartsen, wier meeste patiënten met één enkelvoudig consult (brilvoorschrift) geholpen zijn, zullen meer tijd kwijt zijn aan administratie, dan aan het verleenen van hulp. Voor elken bril een omslachtige rekening op de wijze als voor de Rijksverzekeringsbank, voorwaar een prettig vooruitzicht!

Wat is er tegen, ook de specialisten te betalen per ingeschrevene, zoals de huisartsen, of, indien de betaling per verrichting zoo ideaal is, waarom dan de huisartsen niet op dezelfde wijze betaald? Hier te Tilburg bij het afdeulingsziekenfonds worden de specialisten per ingeschrevene betaald, en ik kan verzekeren tot ieders tevredenheid.

Laten de specialisten, vooral de oogartsen, toch tijdig stelling nemen tegen een geestdoodende administratie, die ons dreigt opgelegd te worden.

Tilburg, 13 September 1920.

F. SASSEN.

HERHAALDE KEURING VAN GEZONDE PERSONEN.

Blijkens zijn onderschrift onder mijn rechtzetting van het onjuiste verband, dat PINKHOF legde tusschen het ontbreken van vrije artsenkeuze bij de spoorwegen en het schenden van het beroepsgeheim, zoekt hij dit verband in de herhaaldelijk door de verdedigers van de vaste artsen betoogde noodzakelijkheid daarvan, met het oog op de veiligheid van het publiek. Hij heeft dan echter de strekking van ons betoog niet begrepen; niet doordat wij „de maatschappijen waarschuwen, als er bij het personeel afwijkingen worden waargenomen, die gevaarlijk zijn voor de reizigers”, maar doordat wij het recht hebben een beambte, van wien wij zelfs maar vermoeden, dat hij een dergelijke afwijking heeft, *onmiddellijk* en voor zoolang die duurt, buiten dienst te stellen; behartigen wij de levensbelangen van het reizende en ook (men denke aan wisselwachters en derg.) van het wandelend publiek. Bij geen enkele andere regeling ware zoiets mogelijk, niet bij die, voorgeslagen door VAN BRUGGEN (zie *Tijdschrift*, 1920, bldz. 1296), die aan den bij vrije artsenkeuze gekozen arts per contract de verplichting wil opleggen, zulke gevallen aan te geven (wat wij spoorwegartsen niet eens doen; deze uitzonderlijke schending van het beroepsgeheim schijnt wèl geoorloofd), noch bij die van PINKHOF (zie *Tijdschrift*, 1920, bldz. 1383), die met de meeste edelmoedigheid beschikkend over de kas der spoorwegmaatschappijen, deze lijdens aan gevaarlijke afwijkingen wil laten overplaatsen of met behoud van traktement ontslaan en nu verwacht, dat deze personen zich wel van zelf zullen aanmelden. Maar als zij dit nu (zoo zij het zelve al weten) eens niet doen? Er bestaat ook bij deze klasse van staatsburgers over het algemeen nog een behoorlijke dosis afkeer van leegloopen en aan den dijk gezet worden, zelfs met behoud van traktement. En nu nog maar gezwegen van de individuen, die, verleid door dat levenslange pensioen ter grootte van het salaris, allerlei moeilijk te controleeren ziekten zouden gaan voorwenden.

Dat mijn vriend PINKHOF heftig gekant is tegen het ontbreken van vrije artsenkeuze bij de spoorwegen is zijn goed recht; van een zoo eerlijk en overtuigd tegenstander, van een man ook van zijn gezag, hebben wij echter het recht, te verwachten, dat hij slechts feitelijke en op juiste, onaantastbare gegevens berustende argumenten bezigt in zijn strijd tegen wat hij verkeerd acht.

Amsterdam,
13 September 1920.

D. H. KOETSER,
Voorzitter der Vereeniging van spoorwegartsen.

ONZE KENNIS VAN DE WERKELIJKHEID.

Tot mijn spijt blijft de discussie met TEN DOESSCHATE van weinig beteekenis, omdat hij op de kern der quaestie niet ingaat. Niet alleen toch tracht hij geen verklaring te geven van het feit, dat één soort van phaenomenen voor het praktisch leven onmisbaar is (de soort van gewaarwordingen die juist daàrom door den naiven